

PŘÍRUČKA PRO RODIČE

---

1. Úvod

Vítejte ve waldorfské škole

Vážení rodiče, děkujeme Vám za důvěru, kterou jste nám svěřili volbou waldorfského vzdělávání pro Vaše dítě. Tato příručka Vám pomůže lépe porozumět principům naší školy a Vaší roli v jejím fungování.

Poslání a hodnoty waldorfského vzdělávání

Waldorfská pedagogika je založena na celostním přístupu k výchově a vzdělávání. Cílem je rozvíjet u dětí nejen stránku poznávací, ale také citovou a volní. Naše škola klade důraz na umění, tvořivost, rytmus a přirozené učení, které odpovídá vývojovým potřebám dětí. Klademe důraz na individuální přístup k dítěti a respektování jeho přirozeného tempa jeho vývoje.

Co naleznete v této příručce

Tato příručka poskytuje užitečné informace o waldorfském vzdělávání, zapojení rodičů, organizaci školního roku, financování a dalších praktických aspektech. Věříme, že Vám pomůže lépe pochopit naši filozofii a podpořit Vaše dítě na jeho vzdělávací cestě.

---

2. Základy waldorfské pedagogiky

O waldorfské pedagogice

Waldorfská pedagogika vychází z antroposofického pohledu na člověka podle **Rudolfa Steinera**, klade důraz na harmonický rozvoj těla, duše i ducha dítěte. Cílem waldorfské pedagogiky je vychovávat svobodné, samostatně myslící a sociálně zodpovědné jedince.

Hlavní principy waldorfského vzdělávání

- **Učení skrze zážitek a prožitek** – děti si osvojují znalosti prostřednictvím vlastního objevování, tvoření a prožitků, bez digitálních technologií v raném vzdělávání
- **Důraz na umění a kreativitu** – hudba (hra na flétnu, zpěv), malba, pohyb a ruční práce jsou nedílnou součástí výuky.
- **Výuka bez stresu a tlaku na výkon** – hodnotí se individuální pokrok dítěte, nikoli porovnání s ostatními, bez známek do 8. třídy (jen slovní hodnocení).
- **Blížkost k přírodě** – mnoho aktivit probíhá venku, děti se učí vnímat a respektovat přírodní rytmy a rozvíjet smyslové vnímání, které se bez reálných zážitků z přírody zdravě nerozvine.
- **Rytmus a opakování** – denní, týdenní a roční rytmus podporuje stabilitu a jistotu.
- **Epochy** – hlavní předměty se vyučují v tzv. epoše, tedy bloku 2 vyučovacích hodin. Epocha trvá většinou 3 až 4 týdny. Po ní následuje epocha jiného hlavního předmětu. Cílem výuky v blocích je koncentrace pozornosti v daném čase na jeden jediný předmět.
- **Eurytmie** – pohybové umění, které rozvíjí schopnost oduševnělého pohybu, motorické dovednosti, koordinaci, vnímání prostoru a pohybovou duchapřítomnost. Jeho pozitivní vliv na člověka a dětský vývoj je prokázán četnými vědeckými studiemi. Pro vytvoření rámcové představy by bylo možné přirovnat eurytmii k výrazovému tanci.
- **Absence učebnic** – waldorfská pedagogika ponechává v rukou učitele, jako svého druhu pedagogického umělce, aby pro danou situaci nacházel vždy to nejlepší řešení a připravoval pro svoji třídu optimální výukově-výchovný program. Žáci pod vedením učitele a v rostoucí míře také samostatně vytvářejí tak zvaný epochový sešit, který pro ně představuje individualizovaný učební text.

Vývojové fáze dítěte a jejich respektování

Waldorfská pedagogika vychází z porozumění tomu, že dítě prochází různými vývojovými etapami, z nichž každá má své potřeby a způsoby učení. Rudolf Steiner rozlišil tři hlavní sedmiletá období:

- **Od narození do 7 let** je pro dítě nejdůležitější napodobování a smyslové prožívání světa. V tomto věku se klade důraz na volnou hru, rytmus dne a přirozený pohyb.

- **Od 7 do 14 let** se rozvíjí živá obrazotvornost a citový život. Děti se učí prostřednictvím příběhů, umění a vřelého vztahu k učiteli. Důležitá je výživa duševního světa obrazy a fantazií.
- **Od 14 do 21 let** se probouzí schopnost abstraktního myšlení a kritického úsudku. Mladý člověk hledá pravdu, smysl a své místo ve světě — pedagogika proto podporuje samostatné myšlení a diskusi.

Respektování těchto fází pomáhá vytvářet prostředí, které odpovídá přirozenému vývoji dítěte, podporuje jeho zdravý růst a posiluje vnitřní motivaci k učení i vztahu ke světu.

Kdo byl Rudolf Steiner?

Rudolf Steiner (1861–1925) byl rakouský filozof, pedagog, duchovní učitel, sociální reformátor a zakladatel antroposofie – duchovní vědy, která se snaží rozšířit poznávací postupy přírodní vědy do oblasti duchovní zkušenosti. Člověka chápal celistvě jako tělesnou, duševní a duchovní bytost. Ve svých knihách i v individuálních podnětech ukázal moderní cestu k duchovní zkušenosti. Na základě těchto myšlenek vytvořil základy waldorfské pedagogiky, kterou poprvé uvedl do praxe v roce 1919 při založení první Waldorfské školy ve Stuttgartu pro děti dělníků cigaretové továrny Waldorf-Astoria. Steiner se výrazně věnoval i dalším oblastem, jako je biodynamické zemědělství, sociální trojčlennost, eurytmie nebo léčebná pedagogika. Jeho dílo ovlivnilo celosvětově mnoho oblastí života a přináší stále aktuální impulzy pro ozdravení mnoha oblastí lidské kultury.

---

3. Organizace školního roku

Důraz na roční rytmus a slavnosti

Waldorfské školy kladou důraz na přirozený rytmus, který respektuje sezónní cykly a slavnosti během roku. Děti se tak učí v souladu s přírodními zákonitostmi a tradicemi.

Během roku se konají různé slavnosti, které posilují komunitního ducha a propojují vzdělávací proces s kulturními a přírodními cykly:

- **Michaelská slavnost** – oslava sklizně a díkůvzdání, posílení odvahy a vůle.
- **Svatomartinská slavnost** – štědrost a posilování vnitřního světla.
- **Adventní spirála** – meditativní cesta ke světlu.
- **Vánoční jarmark** – vystoupení tříd, prodejní stánky, občerstvení, sdílení radosti.
- **Masopust** – oslava radosti a tvořivosti.
- **Velikonoční jarmark** – vystoupení tříd, prodejní stánky, občerstvení.
- **Letní slavnost (Svatojánská)** – zakončení školního roku spojené s uměleckými vystoupeními.

Struktura školního dne

Každý den obsahuje:

1. **Hlavní, tzv. Epochové vyučování**, (110 minut, věnované hlavnímu předmětu – matematika, český jazyk, formy, vlastivěda, přírodověda, dějepis, přírodopis, zeměpis, chemie, fyzika,..).
2. **Praktické, umělecko-řemeslné a pohybové předměty** (ruční práce, eurymie, hudba, tělesná výchova, dílny, modelování, dřevořezba, výtvarná výchova).
3. **Jazyky** (anglický a německý).
4. **Volná hra a pobyt venku** (důležitá součást dětského rozvoje).

---

4. Tematická náplň jednotlivých tříd

1. třída

Děti vstupují do školního světa skrze **rytmus, obraznost a pohádky**. Učí se číst a psát prostřednictvím vyprávění a kreslení písmen. Matematika začíná zážitkově – děti objevují čísla, základní početní operace a rytmy v pohybu. Hlavními tématy jsou pohádky, příroda a základní lidské činnosti. V první třídě děti začínají s drobnými ručními pracemi – řetízky háčkované na prstech, pletení.

2. třída

Děti procházejí obdobím silných protikladů, které se odráží ve **vyprávění bajek a křesťanských legend o svatých**. Pokračuje rozvoj čtení, psaní a počítání, přibývá práce s větší samostatností. Matematika zahrnuje násobku a slovní úlohy. Začíná se objevovat krásný psaný projev. Posléze, když děti od rodičů dostanou svou první, ručně psanou a ilustrovanou **čítanku**, se pouští do čtení. Pokračuje se v ručních pracích – pletení a začíná se s háčkováním.

3. třída

Třetí třída je obdobím "krize devátého roku" – děti se začínají vnitřně oddělovat od okolí. Učitel dětem vypráví **příběhy ze Starého zákona**. Témata jsou praktická a orientovaná na realitu: řemesla, stavitelství (**Stavba domu**), zemědělství (**Ze zrna chléb**). Děti se učí měřit, vážit, hospodařit a chápat lidskou práci a její smysl. V jazyce se klade důraz na popis a vyprávění, děti se seznamují s psacím písmem.

4. třída

Děti se učí rozlišovat a chápat svět kolem sebe jako celek i v detailech. Hlavními tématy jsou **severské mýty** a **svět zvířat**, novými předměty jsou vlastivěda a přírodověda. Děti se obrací ke svému místu, kde žijí, seznamují se s jeho dějinami i místopisem, tvoří **mapy**. V hodinách přírodovědy zažívají bytosti zvířat v jejich přirozeném prostředí především prostřednictvím živého vyprávění učitele. V matematice se probírá dělení, zlomky a násobení větších čísel. V jazyce se více zaměřují na gramatiku.

5. třída

Pátá třída bývá označována za "zlatý věk" školní docházky – děti jsou vyvážené a otevřené poznání. Tématy jsou starověké civilizace (Indie, Persie, Egypt, Řecko), zeměpis, botanika a dějepis. V matematice se objevují desetinná čísla a složitější slovní úlohy. V rámci tělesné výchovy se děti koncem ročníku účastní **olympijských her** všech 5. tříd waldorfských škol v ČR, na které se celý školní rok připravují.

6. třída

Děti prožívají období blížícího se vstupu do puberty. Jedná se o období zesíleného myšlení a hledání hranic. Hlavními tématy v 6. třídě jsou dějiny Starověkého Říma a počátků středověku a s tím související „**Rytířská slavnost**“, na kterou se děti připravují. Novými předměty jsou fyzika (zvuk, světlo, magnetismus), mineralogie a geometrie. V geometrii je od dětí již vyžadována přesnost a přehlednost. V matematice děti pronikají do počítání s procenty a desetinnými čísly. Ve výuce se začínají objevovat systematické vědecké metody.

7. třída

V období puberty děti prožívají vnitřní proměny a hledají nové jistoty. Hlavní vyprávěcí látkou sedmé třídy jsou **zámořské objevy, dobývání nových končin, objevování nových zemí**. Sedmáci kreslí mapy, čtou cestopisy, životopisy slavných osob, malují historické lodě a události, přednášejí referáty pro třídu. V hodinách českého jazyka píšou slohové práce. Nosnými tématy jsou renesance, objevitelské cesty, ve fyzice mechanika a novým předmětem je chemie. V zeměpise se rozšiřují obzory na celý svět. Velký důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a rozvoj vlastního názoru.

8. třída

V osmé třídě se začíná rozvíjet pojmové myšlení, které usiluje o vytváření vztahů mezi jednotlivými jevy. Děti se zabývají základními prvky vědecké činnosti: přesným pozorováním a jasným myšlením. Probírají se **novověké dějiny** (průmyslová revoluce), literatura, biologie člověka, fyzika a chemie v širších souvislostech. V hodinách českého jazyka je v popředí komunikační a slohová výchova se zaměřením na schopnost získávat, zpracovávat a prezentovat poznatky a informace a reagovat písemně i ústně na dění ve světě kolem nás. Velkým celoročním projektem osmé třídy je společná **příprava divadelního představení**, se kterým se účastní divadelního festivalu v Písku.

9. třída

V devátém školním roce stoupá u mladého člověka potřeba být samostatný, hledá a obhájí si svůj vlastní životní styl. Důraz se přesouvá na **logické a objektivní myšlení**. Děti se učí kriticky zpracovávat informace. Probírá se moderní historie, geologie, fyzika (mechanika, elektřina), chemie (organická a anorganická), biologie rostlin i zvířat. Rozvíjí se **schopnost samostatného uvažování a práce ve skupině**. Pro devátý ročník je typické opakování, procvičování, doplňování a prohlubování probraného učiva – intenzivní příprava na přechod na střední školu. Žáci ale zároveň pracují na své **závěrečné ročníkové práci**, kterou prezentují veřejně – často se jedná o osobní projekt zahrnující teorii i praxi.

---

5. Role rodičů ve waldorfské škole

Spolupráce rodičů se školou

Vzájemná spolupráce mezi rodiči a školou je základním pilířem waldorfského vzdělávání. Otevřená komunikace, důvěra a sdílení zkušeností pomáhají vytvářet harmonické prostředí pro dítě, které cítí soulad mezi domovem a školou. Rodiče jsou zváni k aktivní účasti na společných setkáních, slavnostech, třídních schůzkách a projektech školy. Pravidelný dialog s učitelem umožňuje lépe porozumět individuálním potřebám dítěte a podporovat jeho rozvoj i doma. Společně tak vytváříme společenství, ve kterém má každé dítě prostor růst s pocitem bezpečí a sounáležitosti. Rodiče se mohou ještě více zapojit do života školy prostřednictvím spolku rodičů.

Domácí prostředí a podpora vzdělávání

Podpora waldorfského vzdělávání doma znamená:

- Věkově přiměřený přístup dětí k digitálním technologiím
- Podporovat kreativní činnosti a hry
- Dbát na pravidelný rytmus dne a dostatek času pro volnou hru
- Zapojovat děti do domácích prací a aktivit spojených s přírodou

Zodpovědné zacházení s digitálními technologiemi

Současné studie i zkušenosti pedagogů a psychologů, včetně myšlenek Jonathana Haidta, ukazují, že příliš brzké a časté používání **chytrých telefonů** a **sociálních sítí** může **negativně ovlivnit duševní zdraví, soustředění a vztahy dětí**. Waldorfská pedagogika proto klade důraz na ochranu dětství před nadměrným digitálním vlivem a na budování zdravých návyků: podporuje **živý kontakt s lidmi, tvořivou hru** a přirozené **poznávání světa** bez obrazovky. Technologie se do vzdělávání zařazují postupně, až když je dítě připraveno je používat kriticky a smysluplně.

Praktické tipy pro rodiče

- **Odkládejte vlastní smartphone:** Pokud je to možné, odložte pořízení chytrého telefonu (či hodinek apod.) pro dítě až do vyšších ročníků základní školy nebo až na střední školu (cca od 14 let).
- **Bezpečné používání:** Omezte přístup na sociální sítě do doby, než dítě dokáže chápat jejich rizika a ovládat svůj čas online.
- **Jasná rodinná pravidla:** Dohodněte se na pravidlech — například žádné telefony u stolu, mobil mimo ložnici v noci, omezený čas u obrazovky.

- **Společná dohoda ve třídě:** V rámci rodičovského společenství se můžete domluvit na podobných pravidlech pro všechny děti, aby nebyly vystaveny tlaku mít vlastní telefon nebo účty na sociálních sítích.
- **Bud'te vzorem:** Ukazujte svým chováním, že technologie jsou pomocníkem, ne pánem — odkládejte telefon, když jste s dětmi, a věnujte jim plnou pozornost.
- **Mluvte o digitálním světě:** Otevřeně s dětmi mluvte o tom, jak fungují sociální sítě, jak ovlivňují myšlení a vztahy, a jak si chránit soukromí a duševní pohodu.

Společným úsilím školy a rodiny tak můžeme dětem poskytnout bezpečný a podnětný prostor k vyrůstání a naučit je technologie využívat zodpovědně a s rozvahou.

---

6. Financování školy a zapojení rodičů

Jak je škola financována?

Naše škola je veřejnou školou, a jako taková je financována z prostředků zřizovatele, kterým je město Semily.

Třídní fond

Každá třída má svůj vlastní fond, do kterého rodiče přispívají. Z těchto prostředků se hradí materiály pro výuku, výlety a další aktivity, které jsou nad rámec běžného rozpočtu školy. Tento příspěvek vybírá třídní pokladník.

Příspěvek školnímu spolku SPWŠ

Spolek přátel waldorfské školy je sdružení rodičů a přátel waldorfské školy v Semilech, které má za cíl podporovat školu. Mezi jeho hlavní činnosti patří účast na organizaci jarmarků, sportovního dne, finanční pomoc při vybraných aktivitách školy – např. povinné lyžařské výcviky, olympiáda 5. tříd waldorfských škol, divadelní projekty, příspěvky na dopravu na akce školy i jednotlivých tříd. Průběžně se spolek snaží pomáhat při zlepšování exteriéru i interiéru školních budov. Spolek také spravuje sociální fond určený pro podporu rodin, které se ocitnou ve finančně náročné situaci.

Příspěvek spolku se platí v rámci platby do třídního fondu. Jedná se o 400,- Kč na dítě ročně. Třetí a další dítě v naší škole má výši příspěvku sniženou na polovinu, tj. na 200,- Kč. Přispět lze i větší částkou.

Veškeré informace o SPWŠ najdete na webových stránkách www.spws.cz, na které je proklik i přímo z webu školy. Případně své dotazy můžete psát na e-mail info@spws.cz.

Příspěvek Asociaci waldorfských škol v ČR

Hlavním posláním asociace je podpora waldorfského vzdělávání v České republice. Organizuje pravidelná setkávání zástupců škol, spolupracuje s rodičovskými spolky, zastupuje Česko v evropských a světových waldorfských organizacích. Účastní se politických a legislativních jednání, usiluje o dosažení rovnoprávného financování nezávislých škol státem, propaguje waldorfskou pedagogiku na různých společenských akcích. Dbá na vzdělávání waldorfských pedagogů, spolupracuje s pedagogickými fakultami. Kromě časopisu Člověk a výchova organizuje přednášky a vydává publikace a periodika týkající se waldorfské pedagogiky.

Příspěvek asociaci se platí také v rámci platby do třídního fondu. Jedná se o 300,- Kč za žáka na rok.

Fundraising a komunitní aktivity

Škola ve spolupráci se spolkem rodičů pravidelně organizuje různé akce, jako jsou jarmarky, benefiční koncerty a jiné formy fundraisingu, které pomáhají rozšiřovat možnosti financování školních aktivit. Díky těmto příspěvkům a podpoře je možné zajistit bohatý školní život a rozmanité vzdělávací zážitky pro děti.

---

7. Praktické informace pro rodiče

Školní družina

Škola provozuje družinu **pro žáky 1.-3. třídy**. Oddělení družiny využívají upravené prostory tříd + dětský klub v přízemí. Všechna oddělení jsou vybavena pomůckami potřebnými pro tvořivou činnost dětí, které jsou, pokud možno z přírodních materiálů, průběžně se doplňují a obměňují. Dále jsou dětem k dispozici stolní hry a stavebnice. Družina dále využívá upravený školní dvůr, dětské hřiště v nedalekém parku na Ostrově a krásnou přírodu v okolí města.

Vychovatelky ŠD se snaží o navození **příjemné, přátelské atmosféry a příznivého sociálního klimatu**. Děti jsou vedeny ke vzájemné úctě, toleranci, spolupráci, pomoci druhému a empatii. Jedním z prostředků je např. pomoc starších dětí mladším při hrách a organizaci zájmové činnosti.

Školní družina je v provozu ráno **od 7:00 do 7:45 hod**, kdy se otevírá škola pro všechny žáky a odpoledne po skončení vyučování dle daného rozvrhu tříd **do 16:00 hod**.

Rodiče přihlašují své děti prostřednictvím Zápisového lístku v předem určeném termínu (rodiče jsou o tomto termínu včas informováni). Zápisový lístek se vyplňuje nově pro každý školní rok.

Školní jídelna a stravování

Jídlo do naší **školní výdejny** dodává jídelna ZŠ Ladislava Riegra v Řekách. Je možné vybírat ze dvou variant – s masem a vegetariánské jídlo. Přihlášku ke stravování dostane rodič v rámci přijímacích dokumentů, případně je na webu nebo v kanceláři školy. Poté obdrží přístupové

údaje do aplikace **Strava.cz**, prostřednictvím které je možné odhlašovat a přihlašovat obědy. Odhlašování je možné do 6:30 v daný den, změna jídla je možná nejpozději do 9:30 předchozího dne.

Školní pomůcky a vybava

V naší škole klademe důraz na práci s kvalitními a přírodními materiály, které rozvíjejí smysly, tvořivost a vztah k okolnímu světu. Děti při výtvarných a řemeslných činnostech používají **vlnu, včelí vosk, dřevo, hlinu** a další přírodní suroviny. K psaní a kreslení používáme **voskové pastelky a bločky, akvarelové barvy** a speciální formátované sešity odpovídající výukové metodice waldorfské školy.

Pro přehledné a praktické uskladnění voskových bločků a pastelek je potřeba pořídit speciální **penál**, ideálně ručně šitý nebo zakoupený u výrobce s waldorfským zaměřením. Tento penál chrání pastelky i bločky a zároveň pomáhá dětem udržovat pořádek.

Konkrétní seznam vybavy a doporučení ke koupi obdržíte od svého třídního učitele – některé pomůcky hromadně zajišťuje škola, jiné si pořizují rodiče individuálně.

Komunikační kanály mezi školou a rodiči

Naše škola využívá informační systém **Škola Online** (ŠOL) jako jeden z hlavních nástrojů pro oficiální komunikaci mezi školou a rodiči. Tento systém slouží zejména ke sledování docházky, rozvrhu hodin, suplování a dalších důležitých informací o průběhu školní docházky dítěte. Zároveň jej využíváme k rozesílání oznámení, zpráv vedení školy, třídních učitelů i správy školy.

Každý zákonný zástupce obdrží při nástupu dítěte do školy přístupové údaje a stručný návod k přihlášení. Systém je dostupný prostřednictvím webového rozhraní i jako mobilní aplikace. Doporučujeme rodičům, aby měli aplikaci nainstalovanou a průběžně sledovali nové informace.

Prosíme, mějte na paměti, že Škola Online je určena především pro organizační a administrativní komunikaci. V případě osobních nebo výchovných záležitostí je vždy vhodnější **kontaktovat třídního učitele** přímo – ideálně osobně, telefonicky nebo prostřednictvím domluvené schůzky.

Dalším komunikačním kanálem jsou pravidelné **rodičovské schůzky** v kratších časových intervalech (cca jednou za 2 měsíce), dále e-maily, webové stránky a školní nástěnky v přízemí školy.

První školní den

Děti přicházejí s rodiči do slavnostně vyzdobené třídy, kde je přivítá třídní učitel. Probíhá krátký uvítací program a rodiče dostanou informace k organizaci prvních dnů.

8. Často kladené otázky

Jak pomoci dítěti s přechodem do waldorfské školy?	Podporujte ho v tvořivé hře, vyprávění příběhů a respektování přirozeného rytmu dne.
Může dítě nosit elektronická zařízení?	Ve škole se nepoužívají mobilní telefony ani jiná elektronická zařízení.
Jak škola řeší kázeň a případné problémy ve třídě?	Ve waldorfské škole se klade důraz na budování vztahu mezi učitelem a žákem. Problémy se řeší individuálně, s ohledem na dítě, jeho rodinu a třídu.
Co když má dítě speciální vzdělávací potřeby?	Škola se snaží najít individuální přístup ke každému dítěti. Při potřebě další podpory spolupracuje s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny a rodiči.
Jaký je postoj školy k domácím úkolům?	V nižších třídách je domácích úkolů minimum. Důležitější je volná hra, pohyb a odpočinek po škole. Ve vyšších třídách se objevují úkoly podle potřeby.
Jak škola podporuje rozvoj sociálních dovedností a vztahů mezi dětmi?	Velký důraz se klade na spolupráci, vzájemný respekt a řešení konfliktů. Děti se učí v pevném třídním kolektivu, který podporuje přátelské vztahy.

9. Chcete se o waldorfské pedagogice dozvědět více?

Základní doporučená literatura

F. Carlgren - *Výchova ke svobodě. Pedagogika Rudolfa Steinera.*

R. Steiner – *Výchova dítěte z hlediska duchovní vědy*

M. Glöcklerová – *Školy jako místa zdravého vývoje (Zkušenosti a perspektivy waldorfské pedagogiky pro vzdělávání 21. století)*

Časopis *Člověk a výchova* - vydává Asociace waldorfských škol

Důležité odkazy

- Webové stránky školy – www.walsem.cz
- Asociace waldorfských škol ČR – www.waldorf.cz
- Spolek přátel waldorfské školy v Semilech – www.spws.cz